

PRAVILNIK

O PROGRAMU OBUKE ZA PEDAGOŠKOG ASISTENTA

("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 11/2010)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se program obuke za pedagoškog asistenta (u daljem tekstu: program obuke).

Član 2

Program obuke za pedagoškog asistenta ima za cilj da se lice osposobi za samostalno obavljanje poslova pedagoškog asistenta.

Program obuke sadrži uvodni modul, šest obaveznih modula i četiri ponuđena izborna modula od kojih je kandidat za program obuke u obavezi da izabere dva.

Program obuke za uvodni modul izvodi se u trajanju od pet dana, a za šest obaveznih i dva izabrana modula u trajanju od godinu dana.

Uvodni modul ima za cilj da pripremi pedagoškog asistenta za rad u predškolskoj ustanovi, odnosno školi.

Nakon pohađanja uvodnog modula lice dobija potvrdu, na osnovu koje stiče pravo da konkuriše na radno mesto pedagoškog asistenta.

Nakon prijema u radni odnos, na radno mesto pedagoškog asistenta, predškolska ustanova, odnosno škola upućuje lice na pohađanje obaveznih i izbornih modula programa obuke.

Šest obaveznih modula imaju za cilj da osposobe pedagoške asistente za: rad sa porodicom, saradnju sa spoljnim saradnicima, organizacijama i institucijama, pružanje podrške zaposlenima u obrazovno-vaspitnim ustanovama, pripremu i realizaciju nastavnih aktivnosti, razvoj i bezbednost dece.

Izborni moduli imaju za cilj da osposobe pedagoškog asistenta u pružanju podrške i pomoći: deci i učenicima u razvoju jezika i socijalnih veština neophodnih za uspešno školovanje, deci i učenicima sa teškoćama u učenju, invaliditetom i smetnjama u razvoju, kao i deci i učenicima iz siromašnih porodica, seoske sredine i romske nacionalne zajednice, uz uvažavanje specifičnih obeležja kulture i tradicije.

Svaki modul uključuje teorijski deo, primenu znanja u okviru programa obuke i praktičan rad u obrazovno-vaspitnoj ustanovi. Lice koje pohađa program obuke koristi svoje radno mesto za obavljanje praktičnih aktivnosti programa obuke.

Svaki modul iz programa obuke iskazuje se brojem ESPB bodova, a obim obuke izražava se zbirom ESPB bodova. Ukupan zbir bodova programa obuke iznosi 36 ESPB.

Nakon završenog programa obuke lice dobija uverenje o pohađanju programa obuke za pedagoškog asistenta, ukoliko je pohađalo uvodni modul, šest obaveznih modula i najmanje 80% programa obuke za dva izborna modula.

Program obuke počinje 1. juna svake godine.

Član 3

Lice koje konkuriše za pohađanje programa obuke za pedagoškog asistenta mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) stečeno srednje obrazovanje;
- 2) poznavanje romskog jezika ako radi sa decom, učenicima i porodicama iz romske zajednice, u skladu sa Zakonom.

Član 4

Programom obuke pedagoški asistent se osposobljava za poslove koji se, posebno odnose na:

1. Kontinuirano unapređivanje rada sa decom i učenicima kojima je potrebna dodatna podrška u obrazovanju i vaspitanju, naročito u:

- 1) staranju da redovno pohađaju vaspitno-obrazovni i obrazovno-vaspitni proces, da imaju neophodan pribor i da redovno rade domaće zadatke,
- 2) pružanju pomoći, motivisanju i podsticanju dece i učenika u učenju, učešću u drugim aktivnostima, izradi zadataka, kao i pružanju jezičke podrške kada je potrebna,
- 3) pružanju pomoći deci i učenicima, kojima je potrebna dodatna podrška, da se integrišu u vaspitnu grupu ili u odeljenje,
- 4) podsticanju pozitivnog odnosa i stava dece i učenika u odnosu na decu i učenike kojima je potrebna dodatna podrška,
- 5) staranju o bezbednosti dece i učenika tokom boravka u predškolskoj ustanovi i školi, trajanja nastave u prirodi, izleta ili ekskurzije;

2. Pružanje pomoći vaspitaču, nastavniku i stručnom saradniku, naročito u:

- 1) pripremi i realizaciji vaspitno-obrazovnog i obrazovno-vaspitnog procesa, uključujući i ocenjivanje, kao i uvažavajući iskustva i prethodna znanja dece i učenika,
- 2) organizaciji posebnih aktivnosti na nivou vaspitne grupe, odeljenja, predškolske ustanove, škole, opštine (obeležavanje značajnih datuma, posete muzejima, pozorištima, organizacija izleta, nastave u prirodi, ekskurzija, itd.);
- 3) procesu integracije dece i učenika, kojima je potrebna dodatna podrška, u vaspitnu grupu ili odeljenje;
- 4) uključivanje u tim za podršku detetu i učeniku za koga se izrađuje individualni obrazovni plan;

3. Saradnju i rad sa roditeljima i porodicom, naročito u:

- 1) uspostavljanju veze između porodice i predškolske ustanove ili škole, u cilju postizanja da deca i učenici redovno i uspešno pohađaju vaspitno-obrazovni i obrazovno-vaspitni proces, redovnom obaveštavanju roditelja ili staratelja o ponašanju i napretku deteta i učenika,
- 2) učestvovanju na sastancima u predškolskoj ustanovi i školi, posebno kada su uključene porodice dece i učenika kojima je potrebna dodatna podrška,
- 3) obezbeđivanju postepenog uključivanja roditelja u pripreme deteta za upis u predškolsku ustanovu i školu, uz poštovanje roditelja, verovanja, društvenih vrednosti na lokalnom nivou, iskustava i potreba porodica,
- 4) informisanju roditelja o ranom razvoju dece kroz lako usvajanje jezika, veština i specifičnih znanja, podsticanje samopoštovanja i socijalizacije u kulturu u kojoj se formalno obrazovanje sprovodi, podsticanju porodica da uključe decu u sistem obrazovanja;

4. Uspostavljanje saradnje i procedura, naročito u:

- 1) saradnji sa jedinicom lokalne samouprave, stručnim ustanovama, školama za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju, udruženjima, Nacionalnim savetom romske nacionalne manjine, romskim nevladinim organizacijama, nevladinim organizacijama vezanim za lica sa invaliditetom ili nevladinim organizacijama vezanim za siromaštvo, u korist dece sa dodatnim obrazovnim potrebama,
- 2) pružanju podrške pri upisu dece iz osetljivih društvenih grupa, uzrasta od tri do šest godina, u predškolske ustanove kroz zajedničko delovanje predškolskih ustanova i romskih udruženja,
- 3) vođenju evidencije o prisustvu, zdravlju, ponašanju i napretku dece i učenika sa dodatnim obrazovnim potrebama,
- 4) izveštavanju ministarstva nadležnog za poslove prosvete o radu u predškolskoj ustanovi, školi, lokalnoj samoupravi, najmanje dva puta godišnje.

Član 5

Program obuke može da izvodi visokoškolska ustanova koja u svom sastavu ima organizacionu jedinicu u statusu centra (u daljem tekstu: centar).

Član 6

Konkurs za prijem kandidata za program obuke raspisuje centar 1. aprila svake godine.

Uz prijavu na konkurs, lice dostavlja:

1. overenu kopiju svedočanstva o završenom srednjem obrazovanju;
2. dokaz o poznavanju romskog jezika ako radi sa decom, učenicima i porodicama iz romske zajednice;
3. mišljenje jedinice lokalne samouprave o aktivnostima u radu sa decom iz člana 2. stav 1. ovog pravilnika;
4. kopiju lične karte.

Član 7

Lice koje izvodi program obuke (u daljem tekstu: trener) je lice sa:

1. stečenim odgovarajućim visokim obrazovanjem na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije ili specijalističke strukovne studije), sa stečenim odgovarajućim visokim obrazovanjem na studijama prvog stepena (osnovne akademske studije) u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju ("Službeni glasnik RS", br. 76/05, 100/07 - autentično tumačenje, 97/08 i 44/10), počev od 10. septembra 2005. godine, i na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine. Trener mora da ima obrazovanje iz psiholoških, pedagoških i metodičkih disciplina stečeno na visokoškolskoj ustanovi u toku studija ili nakon diplomiranja, od najmanje 30 bodova, u skladu sa Evropskim sistemom prenosa bodova;

2. trogodišnjim iskustvom u radu sa decom iz osetljivih društvenih grupa.

Centar bira trenere, vodi evidenciju o njima i koordinira njihov rad.

Akreditovani trener vodi dnevnik rada programa obuke, na osnovu koga centar izdaje potvrdu o pohađanju uvodnog modula i uverenje o pohađanju programa obuke.

Član 8

Konkurs za program obuke za pedagoškog asistenta za školsku 2010/2011. godinu raspisuje Ministarstvo prosvete.

Član 9

Sadržaji programa obuke odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog od dana objavljivanja u "Prosvetnom glasniku".

SADRŽAJI PROGRAMA OBUKE ZA PEDAGOŠKOG ASISTENTA

UVODNI MODUL OBUKE

0.0 PRIPREMA PEDAGOŠKOG ASISTENTA ZA RAD

Sadržaj:

- Uloga, zahtevi i očekivanja od uloge pedagoškog asistenta
- Osnove rada sa porodicama
- Osnovni elementi podrške deci u svim oblastima razvoja

- Osnove rada i podrška zaposlenima u obrazovno-vaspitnim ustanovama
- Osnovni elementi podrške na povezivanju obrazovno-vaspitne ustanove sa spoljašnjim relevantnim institucijama i organizacijama

Ishodi:

Pedagoški asistent treba da zna i razume:

- osnovne elemente uloge pedagoškog asistenta
- osnove rada sa porodicama kako bi se podstaklo efikasno učešće dece u obrazovnom procesu
- zahteve i procedure za vođenje pedagoške dokumentacije
- neophodne elemente za upravljanje rizikom
- principe zaštite ličnih podataka i prepoznavanje neophodnosti izveštavanja
- jednostavne načine za podršku deci u okruženju za učenje
- jednostavne načine za podršku deci izvan okruženja za učenje
- razumevanje različitosti i oblika diskriminacije u obrazovanju
- osnovne načine za rešavanje situacija u kojima je ugrožena bezbednost dece i rešavanje slučajeva diskriminacije
- potrebe i zahteve kolega za osnovnim podacima i informacijama koje su nastale u toku rada pedagoškog asistenta
- osnovne procedure za povezivanje obrazovno-vaspitnih ustanova sa službama koje su u lokalnom okruženju

OBAVEZNI MODULI OBUKE

MODUL 1.0 PRUŽANJE PODRŠKE U NASTAVNIM AKTIVNOSTIMA

Sadržaj:

- Podrška vaspitaču/nastavniku u planiranju programskih/nastavnih aktivnosti
- Podrška vaspitaču/nastavniku pri obavljanju programskih/nastavnih aktivnosti
- Podrška vaspitaču/nastavniku u vrednovanju programskih/nastavnih aktivnosti

MODUL 2.0 PRUŽANJE PODRŠKE U OBLASTI RAZVOJA DECE

Sadržaj:

- Pružanje podrške deci/učenicima u oblasti fizičkog razvoja i veština
- Pružanje podrške deci/učenicima u oblasti emocionalnog i socijalnog razvoja
- Pružanje podrške intelektualnom razvoju i razvoju komunikacijskih veština kod dece/učenika
- Doprinos u planiranju aktivnosti u skladu sa razvojnim potrebama dece/učenika

MODUL 3.0 PRUŽANJE POMOĆI U OBLASTI ZAŠTITE I BEZBEDNOSTI DECE/UČENIKA

Sadržaj:

- Priprema i održavanje bezbednog okruženja
- Suočavanje sa nesrećama, hitnim slučajevima i bolestima u najbližem okruženju
- Zaštita dece/učenika od zlostavljanja
- Podsticanje pozitivnog ponašanja kod dece/učenika

MODUL 4.0 DOPRINOS POZITIVNIM ODNOSIMA I PRUŽANJE EFIKASNE PODRŠKE ZAPOSLENIMA U OBRAZOVNO-VASPITNIM USTANOVAMA

Sadržaj:

- Održavanje profesionalnih veza sa kolegama
- Razvijanje efikasne podrške

MODUL 5.0 RAD SA PORODICAMA

Sadržaj:

- Izgradnja odnosa sa porodicama
- Podrška izgradnji saradnje između obrazovno-vaspitne ustanove i porodice
- Postupanje u konfliktnim situacijama

MODUL 6.0 PODRŠKA POVEZIVANJU SA SPOLJAŠNJIM SARADNICIMA

Sadržaj:

- Uspostavljanje efikasnih veza sa spoljašnjim saradnicima, organizacijama i stručnim ustanovama i organizacijama
- Saradnja sa nevladinim organizacijama kako bi se omogućila što bolja podrška porodicama i obezbedili neophodni uslovi za obrazovanje dece

- Podrška razvoju efikasnih veza između obrazovno-vaspitnih ustanova i spoljašnjih saradnika, organizacija i stručnih institucija

IZBORNI MODULI OBUKE

Sadržaj:

Sadržaji izbornih modula imaju za cilj da osposobe pedagoškog asistenta u pružanju podrške i pomoći: deci i učenicima u razvoju jezika i socijalnih veština neophodnih za uspešno školovanje, deci i učenicima sa teškoćama u učenju, invaliditetom i smetnjama u razvoju, kao i deci i učenicima iz siromašnih porodica, seoske sredine i romske nacionalne manjine, uz uvažavanje specifičnih obeležja kulture i tradicije.